

EN STENKONSTRUKTION OCH KULTURLAGER LÄNGS MED

DJURÖVÄGEN

Arkeologisk utredning, etapp 2, längs väg 881, Dagbergs socken,
Norrköpings kommun, Östergötlands län

HAMPUS NORRGREN



Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3111

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41

www.arkeologikonsult.se

OMSLAGSBILD: Nordöstra delen av objekt 20 innan sökschaktning. Foto från SV.

ALLMÄNT KARTMATERIAL: © Lantmäteriet Dnr: 50007066_140003

© Arkeologikonsult 2018

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

EN STENKONSTRUKTION OCH KULTURLAGER LÄNGS MED

DJURÖVÄGEN

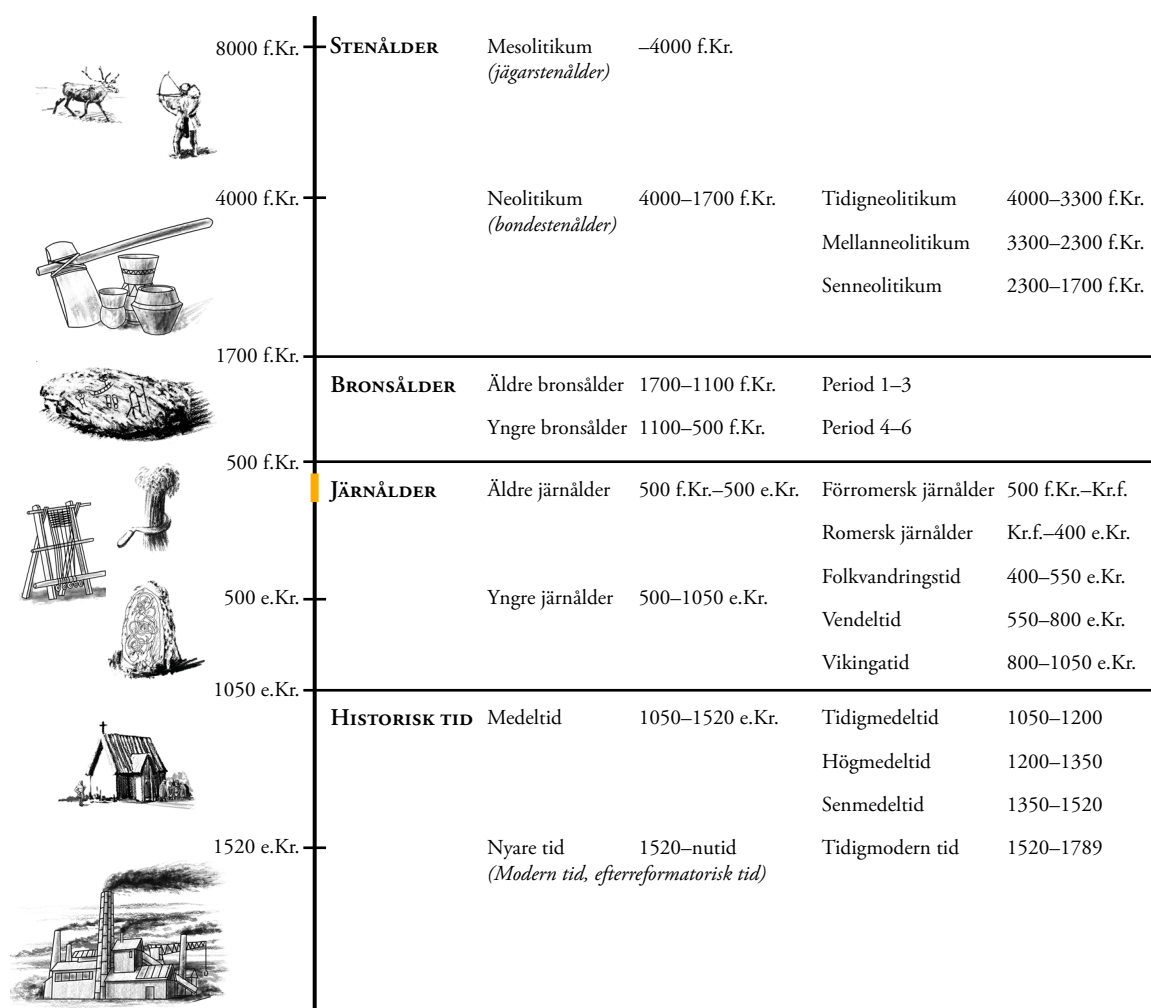
Arkeologisk utredning, etapp 2, längs väg 881, Dagbergs socken,
Norrköpings kommun, Östergötlands län

HAMPUS NORRGREN

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3111



ARKEOLOGISK PERIODINDELNING



ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen och föregås av en besiktning, undersökning eller utredning.

Fornlämning är en lämning som vid registreringstillfället bedömts omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850 genom äldre tiders bruk och att den är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Bevakningsobjekt innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning eller inte.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som enligt rådande praxis vid registreringsstillfället inte utgör fornlämning men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Enligt skogsvårdslagen ska hänsyn tas även till denna typ av lämningar. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, t.ex. fyndplats eller plats med tradition.

Uppgift om innebär att lämningen endast är känd via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa. Lämningen har inte eftersökts eller kunnat återfinnas i fält.

Undersökt och borttagen betyder att lämningen blivit arkeologiskt undersökt och helt borttagen. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	7
INLEDNING	7
SYFTE.....	7
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSBILD	8
METOD OCH GENOMFÖRANDE	9
RESULTAT	10
Objekt 20	10
Objekt 24	11
Objekt 31	12
Tilläggsytan.....	14
TOLKNING.....	15
Förslag på åtgärder	16
REFERENSER	18
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	19
BILAGOR	20
Bilaga 1. Schakttabell.....	20
Bilaga 2. Anläggningstabell	22
Bilaga 3. ¹⁴ C-analys	23



Figur 1. Utredningsobjekten på Terrängkartan. Tre av utredningens objekt var belägna i relativt låglänt åkermark. Objekt 31 var beläget uppe på ett impediment nära Dagsberg 146:1. Skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

Med anledning av planerad byggnation av ny GC-väg längs med Djurövägen har Arkeologikonsult genomfört en arkeologisk utredning etapp 2 i anslutning till Dagsberg 146:1 i Styrstad socken, Norrköpings kommun, Östergötlands län.

Under april och maj månad 2017 genomförde Arkeologikonsult en arkeologisk utredning etapp 1 som resulterade i att fyra områden kom att bedömas som intressanta för vidare utredning, Objekt 20, 24 och 31. En senare tillkommen tilläggsyta kom att tas med i utredningen efter förfrågan från Trafikverket.

Syftet med arkeologisk utförd etapp 2 var att genom dragning av sökschakt och avsökning med metall-detektering fastställa om fornlämningar fanns inom ovannämnda ytor.

Två fornlämningar påträffades. Inom objekt 31 påträffades ett lager av förhistorisk karaktär innehållande skärvig sten, skalkorn samt en bit förhistorisk keramik. Inom samma objekt påträffades även en stenkonstruktion som tolkas utgöra en möjlig gravkonstruktion. Övriga områden var tomma på anläggningar av förhistorisk och övrigt kulturhistorisk karaktär.

En koncentration med historiska fynd påträffades under den initiala avsökningen med metalldetektor inom tilläggsytan, vilket motiverade fortsatt utredning genom sökschaktning. Dock påträffades inga anläggningar inom området under matjorden.

INLEDNING

Arkeologikonsult har på uppdrag av Länsstyrelsen i Östergötlands län under november månad 2017 utfört en arkeologisk utredning, etapp 2, inför fortsatt planering av en gång- och cykelväg utmed väg 881, Djurövägen, i Norrköpings kommun (figur 1). Ut-

redningen kom att innefatta fyra objekt, tre av vilka identifierats av Arkeologikonsult under etapp 1 som genomfördes under april-maj månad 2017 samt ett fjärde område som tillkom efter begäran från Trafikverket (Hed Jakobsson 2017).

SYFTE

Syftet med utredningen var att genom sökschaktning med grävmaskin påvisa om fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar existerade inom de tre av etapp 1 identifierade objekten. Inom det senare tillkomna tilläggsområdet var syftet först att genom avsökning med metalldetektor undersöka huruvida indikation till att fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar existerade på plat-

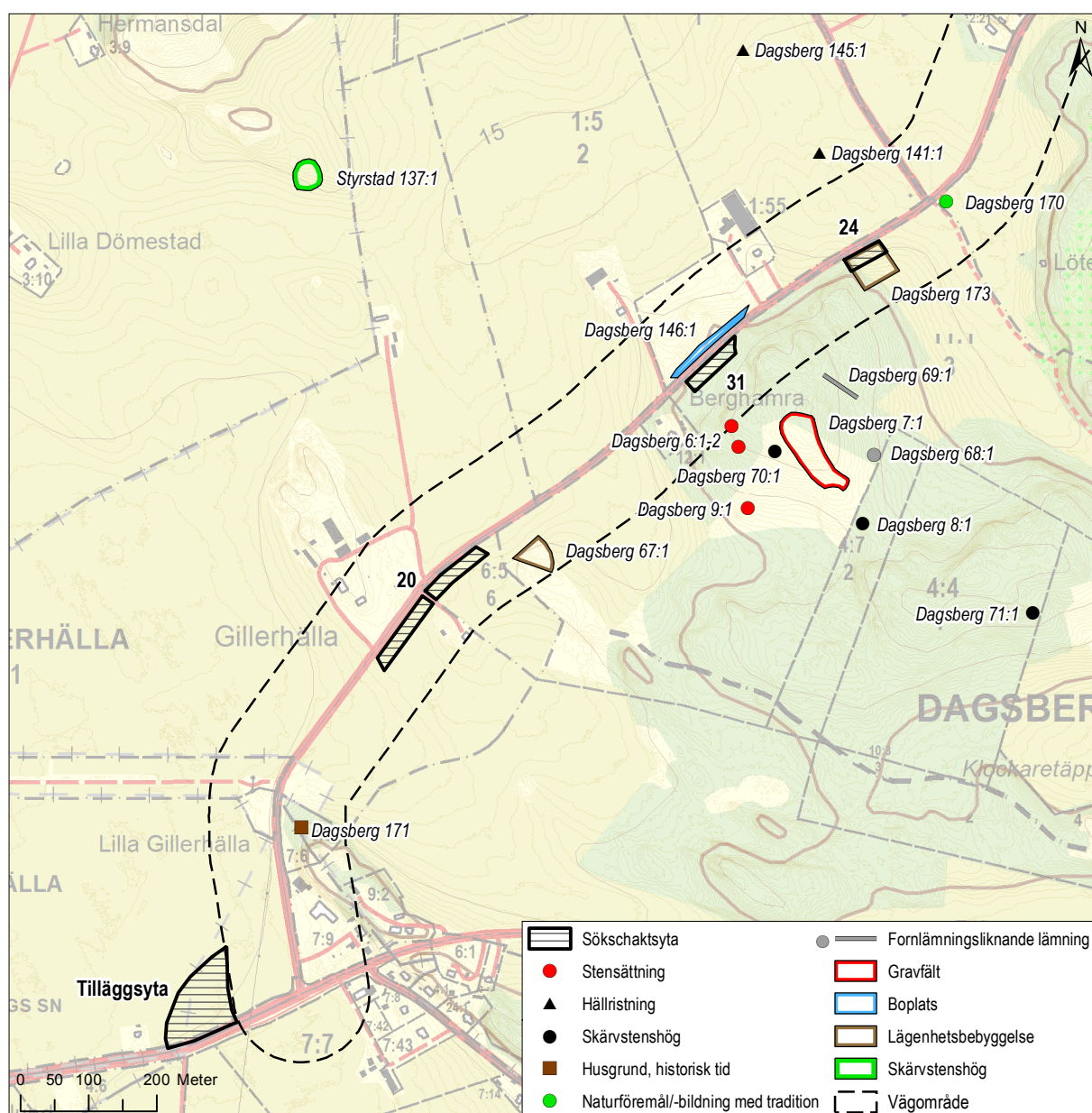
sen. Om fynd påträffades skulle ett beslut tas om sökschaktning med grävmaskin skulle fortgå. Syftet var då att undersöka huruvida lämningar existerade under markytan.

Resultatet av utredningen, etapp 2, ska kunna användas som underlag för den fortsatta besluts- och planeringsprocessen av vägen.

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSBILD

De fyra objekten var belägna ca fem kilometer öster om Norrköping i ett småkuperat landskap där mindre höjdparter och impediment blandas med mer låglänta lerjordar (figur 2). Ur ett kulturgeografiskt perspektiv löper Djurövägen genom ett äldre odlingslandskap. Detta är tydligt zonerat, med sankar och våta strandängar och lövskogsparter närmast vattnet, åkrar och hagmarker huvudsakligen på uppodlade lermarker och i brytningen mellan lera och morän lite högre upp. Gårdarna är vanligtvis belägna på höjdpartierna. (Hed Jakobsson 2017)

Av de fyra områdena var objekt 20 och 24, samt tilläggsytan belägna i relativt plan åkermark med en höjd över havet som varierade mellan 13–20 meter. Objekt 31 var beläget på ett impediment bestående av moränjordar och synliga berghällar med en höjd på ca 25 meter över havet. Denna höjdnivå gör att dessa lokaler var strandnära under brons- och äldre järnålder men var vattentäckta under större delen av stenåldern.



Figur 2. Fastighetskartan med undersökta ytor, höjdnivåer och registrerade fornlämningar i närområdet. Skala 1:10 000.

I det direkta närområdet finns det ett stort antal fornlämningar av olika typ. Främst är det bronsålder och järnålder som representerar de fornlämningar som är synliga ovan mark (Svarvar & Nyberg 2017). På andra sidan vägen från objekt 31 återfinns Dagsberg 146:1 vilket klassificerats som en boplats. Vid en utredning genomförd 2002 påträffades ett skärvstenslager innehållande skärvig sten och sotfläckar av okänd utsträckning. (Sundberg 2001) Två hällristningar 141:1 och 145:1 bestående av skålgropar påträffas ca 260 meter nordöst om Dagberg 146:1. Uppe på impedimentet på motsatt sida om objekt 31 finns ett antal gravliknande konstruktioner. Ett gravfält (Dagsberg 7:1) bestående av 33 möjliga gravar är beläget endast 200 meter söder om objekt 31. Strax nordöst om gränsen av objekt 20 återfinns det en torpgrund som dateras till nyare tid. Enligt häradskartan från 1911 utgör torpet ett soldattorp,

inget namn finns dock tillskrivet torpet. Ca 270 meter sydväst om objekt 20 återfinns ytterligare en torpgrund som påträffades under inventeringen 2017. Husgrunden kan ej återfinnas i det historiska kartmaterialet. Inom objekt 24 ska det enligt bl.a. Storskifteskartan från 1760 ha funnits en backstuga. (Hed Jakobsson 2017)

Ser man till arkeologiska inventeringar och undersökningar i närområdet, genomfördes två större inventeringsinsatser under 1940-talet som sedan kom att revideras under 1979. Utrednings och undersökningsmässigt har det uteslutande genomförts mindre insatser i form av speciellt inriktade inventeringar, schaktövervakningar och mindre förundersökningar mellan 1989–2009 och därefter 2017. (Hed Jakobsson 2017)

METOD OCH GENOMFÖRANDE

De fyra objekten undersöktes genom sökschaktning, till hjälp användes en 14 tons bandburen grävmaskin med rotortill och planskopa med en bredd på 1,6 meter. Utifrån Länsstyrelsens önskemål avgränsades ytan som skulle utredas under etapp 2 till en maximal bredd på 20 meter från väg 881. Matjorden kom i åkermark att avbanas skiktvis och avsökas med metalldetektor. Inom objekt 31 kom avsökning med metalldetektor uteslutande att genomföras på de massor som tagits upp under sökschaktning. Objektet låg uppe på impediment och eftersom matjord saknades skulle eventuellt upptagna fynd plockas från ej framtagna anläggningar.

Inom objekt 31 kom även avbanade berghällar att renborstas i syfte att undersöka huruvida ristningar av olika slag finns på platsen.

Sammanlagt kom 28 stycken schakt med en total area av 861 m² att tas upp inom de fyra objekten.

Inom tilläggsytan kom området först att avsökas med metalldetektor innan beslut togs om att sök-

schaktning skulle vidtas. Även under sökschaktningen av tilläggsytan kom matjorden att avsökas med metalldetektor. Samtliga schakt grävdes ner till anläggnings- eller kulturlagerförande nivå alternativt steril mark.

Framkomna anläggningar rensades fram för hand med fyllhammare och mindre redskap som t.ex. skärslev och gotlandsskrapa. Anläggningarna avsöktes även med metalldetektor i syfte att se ifall de innehöll några metaller. Två metalldetektorer kom att användas vid avsökningen; en XP DEUS 11 4.0 och en Minelab E-trac.

Inmätningar gjordes med GPS med nätverks-RTK, vilken har en standardavvikelse på 0,02 meter i öppen terräng. Fotografering skedde med digital systemkamera. Skriftlig beskrivning och dokumentation gjordes för hand i dokumentationsbok.

Inmätningar och övrig dokumentation har samlats i Arkeologikonsults GIS-baserade dokumentationssystem SiteWorks för vidare analys.

RESULTAT

Endast inom objekt 31 påträffades anläggningar och lager av förhistorisk karaktär.

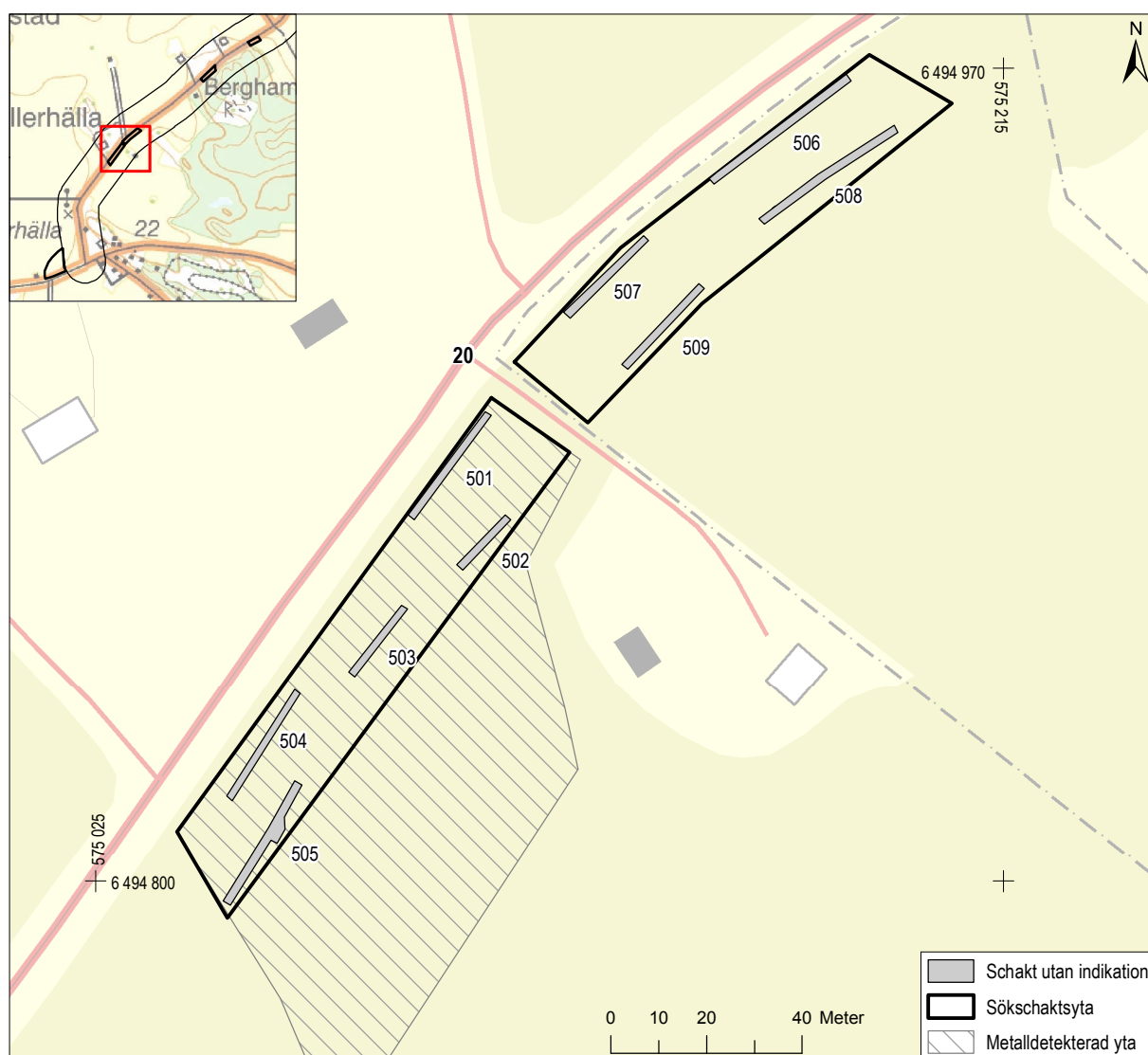
Inom tilläggsytan påträffades en fyndkoncentration bestående av historiska fynd. Många av dessa tolkades vara hushållsnära och beslutet togs att området inom och runtomkring fyndkoncentrationen skulle utredas genom sökschaktning.

Objekt 20

Inom objekt 20 kom totalt 384 m² fördelat på nio schakt att tas upp (figur 3). Dessa fördelades jämt

över objektets två åkerarealer. Objektets totala yta uppmätte 4 300 m², vilket motsvarar att ca 8 % av objektets yta kom att utredas.

Under den inledande avsökningen med metalldektektor i etapp 1 påträffades fynd av ett ornerat bokbeslag samt en blyplomb inom detta objekt. Dessa fynd återfanns strax utanför den aktuella ytan. Förutom spår efter två täckdiken av recent karaktär i norra delen av området påträffades inga fynd eller anläggningar av förhistorisk eller övrig kulturhistorisk karaktär. Schakten lades igen efter genomförd utredning.

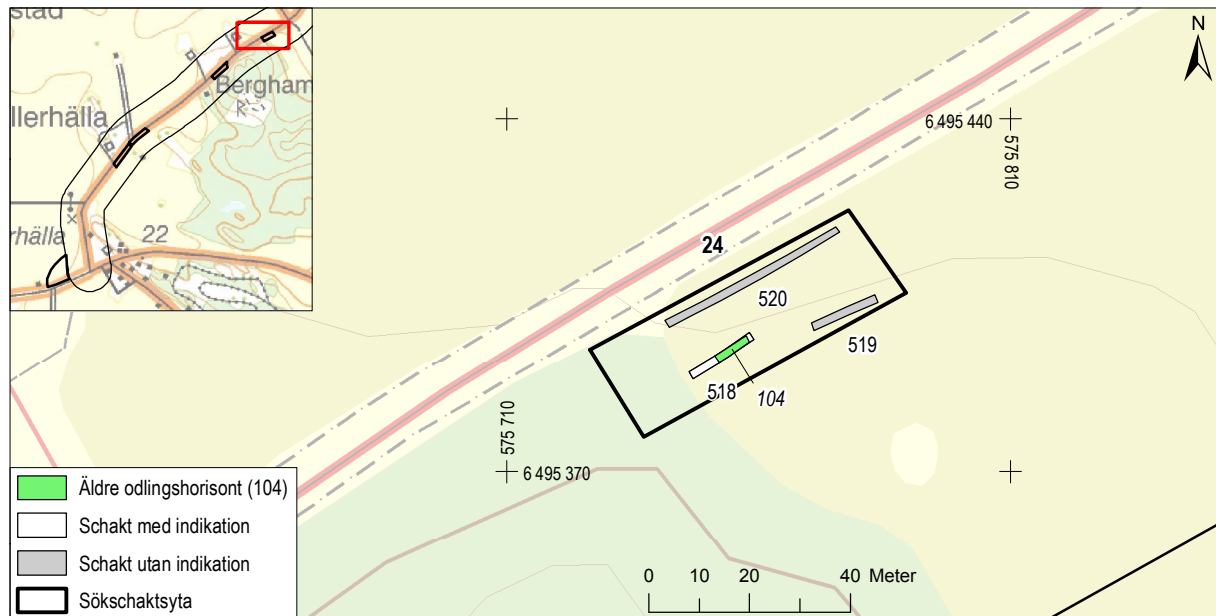


Figur 3. Nio sökschakt kom att dras inom objekt 20, fördelat på områdets två åkerarealer. Skala 1:1 500.

Objekt 24

Detta objekt hade valts ut för att det enligt historiskt kartmaterial ska ha legat en backstuga i den sydöstra delen av området. Inom objekt 24 kom tre schakt med en sammanlagd area av 100 m² att tas upp (figur 4). Området var 1 205 m² stort, vilket innebar att ca 8 % kom att undersökas. Dock på-

träffades inga fynd eller anläggningar av förhistorisk eller övrig kulturhistorisk karaktär varken vid sökschaktning eller avsökning med metalldetektor. En tunn möjlig äldre odlingshorisont observerades i områdets sydöstra del, något som kan indikera att backstugan återfinns utanför områdets avgränsning åt sydöst. Schakten lades igen efter genomförd utredning.



Figur 4. Tre schakt kom att tas upp inom objekt 24, ett av schakten innehöll en möjlig äldre odlingshorisont. Skala 1:1 500.

Objekt 31

Objekt 31 valdes ut på grund av närheten till tidigare registrerade fornlämningar. Inom området kom åtta schakt med en sammanlagd area på 159 m² att grävas (figur 5). Områdets totala areal uppmätte 1 642 m² vilket innebär att ca 9 % av den totala ytan kom att tas upp under sökschaktningen. Området var endast delvist avverkat och i mitten av ytan återfanns en större hög med recent skräpmaterial. Båda dessa faktorer kom att påverka och försvåra sökschaktens dragning och spridning.

Kulturlager 101

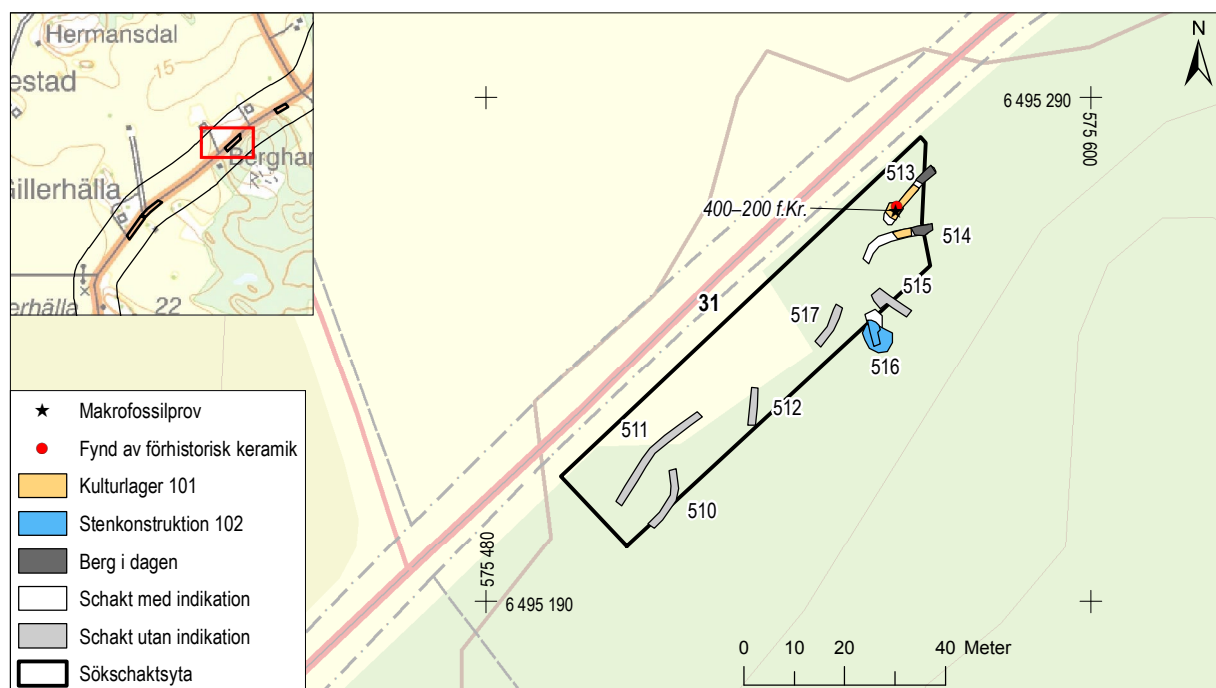
Inom den nordöstra delen av området, invid två delvis övervuxna bergshällar påträffades ett kulturlager (101). Detta lager bestod av kol och sotrik silt och innehöll en ansevärd mängd skärvig sten. Lagret undersöktes genom rutgrävning och erhöll ett djup på 0,08 meter. Vid framschaktning av lagret påträffades en skärva förhistorisk keramik vilket indikerar att lagret utgör rester av ett förhistoriskt kulturlager.

Vid makrofossilsanalys av jordprover insamlat från lagret påträffades skalkorn. Detta skickades in till ¹⁴C-analys och gav en datering som hamnade mellan 400 f.Kr.–200 f.Kr. (2 sigma).

Stenkonstruktion 102

I sydöstra delen av objekt 31, delvis utanför 20 meters avgränsningen påträffades en ca 7 x 5 meter stor stenkonstruktion, se figur 6. Denna kom endast att delvis avbanas då en betydande del av anläggningen låg utanför utredningens område. Den hade en oval form, ca 0,4 meter hög och var lätt välvd och bestod av två olika stenpackningar som skilde sig åt främst genom packningsgrad och storlek.

Den yttre stenpackningen bestod av större sten och innanför denna återfanns den mindre stenpackningen som delvis låg upp ovanpå och emot den yttre packningen. Inga fynd av förhistorisk karaktär påträffades vid framrensningen av anläggningen utan enda fyndet utgjordes av recent fönsterglas som påträffades i myllan som låg ovanpå stenarna.



Figur 5. Kulturlager och en stenkonstruktion påträffades under sökschaktningen av objekt 31. Skala 1:1 500.



Figur 6. Stenkonstruktion 102 sedd från norr.



Figur 7. Närbild på förhållandet mellan de olika stenpackningarna, den mindre verkade gå upp och delvis överlagra delar av den större packningen. Foto från nordöst.

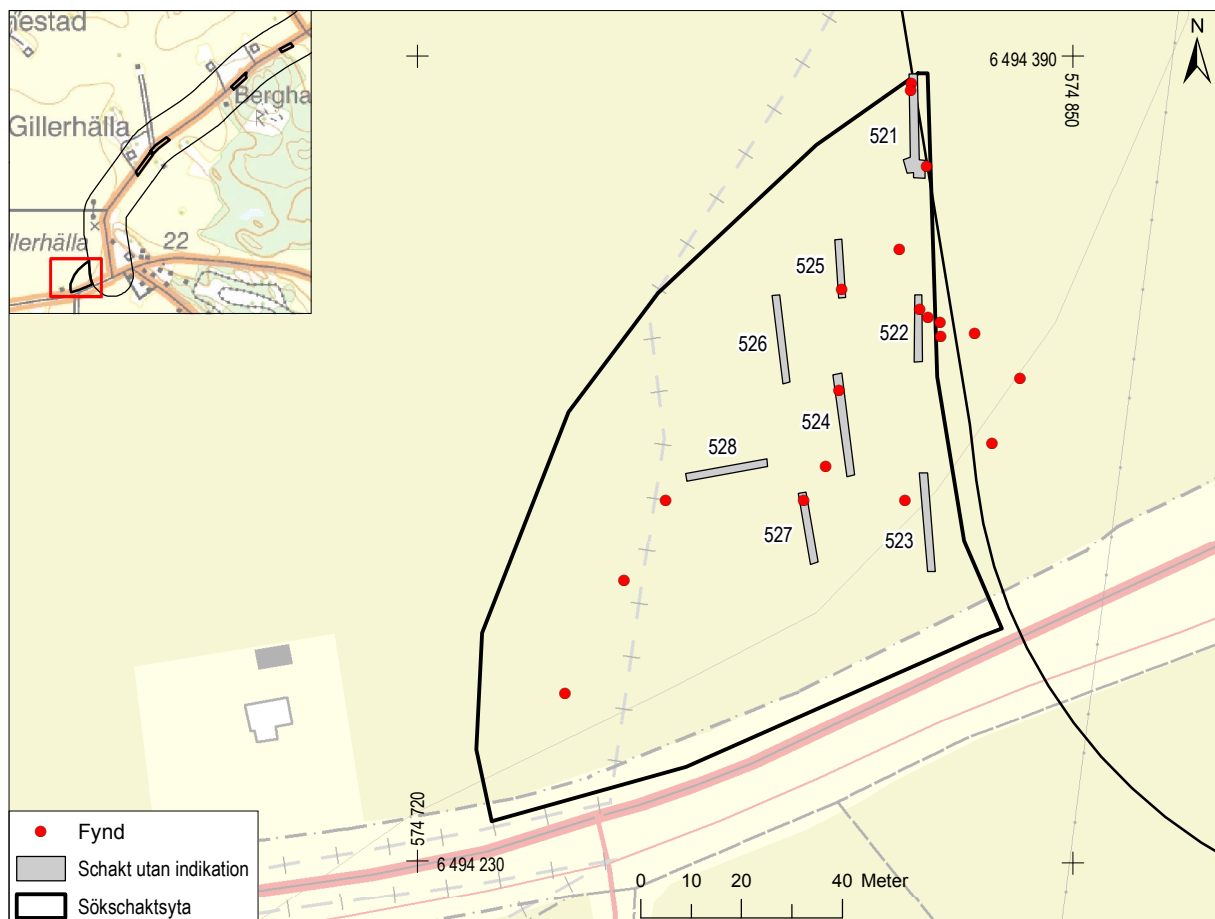
Tilläggsytan

Tilläggsytan kom initialt att avsökas med metalldektector, något som resulterade i att en koncentration av historiska fynd påträffades i mitten av områdets nordvästra åkerareal (figur 8). Dessa fynd bestod av ett antal blyplomber, knappar, rester av tennbestick, delar av smycken och tre stycken stämpelrester av vilka det på det ena gick att utläsa "Stationerna" med maskintryck.

Den sydvästra åkerarealen inom området uppvisade ett betydligt mer begränsat fyndmaterial som mer påminner om de ströfynd som ofta görs vid metalldektectering i åkermark. Två fynd av metall annan än järn gjordes, ett mynt från 1895 och en sölja från nyare tid. Dessa kom att återdeponeras efter upptagandet. Denna yta bedömdes efter metalldektecteringen inte behöva vidare utredning.

Den sydöstra delen av tilläggsytan kom inte att avsökas med metalldektector på grund av hög vegetation och blev således inte heller föremål för sökschaktning.

På grund av att en stor del av fyndmaterialet inom den nordvästra delen av tilläggsytan uppvisade hushållsnära karaktär togs beslutet att dra sökschakt i området. Schakten lades inom och intill det område som markerats av den påträffade fyndkoncentrationen. Syftet var att undersöka huruvida fynden indikerade en historisk bebyggelse lämning som inte funnits med på det historiska kartmaterialet. Trots att totalt 218 m² fördelat på åtta schakt togs upp i anslutning till fyndkoncentrationen påträffades inga lämningar av bebyggelse eller hushållsnära aktiviteter. Dock påträffades ytterligare fynd av samma typ djupare ner i matjorden.



Figur 8. Stort antal fynd påträffades i matjorden så beslut togs att vidare utreda fyndkoncentrationen genom sökschaktning. Skala 1:1 500.

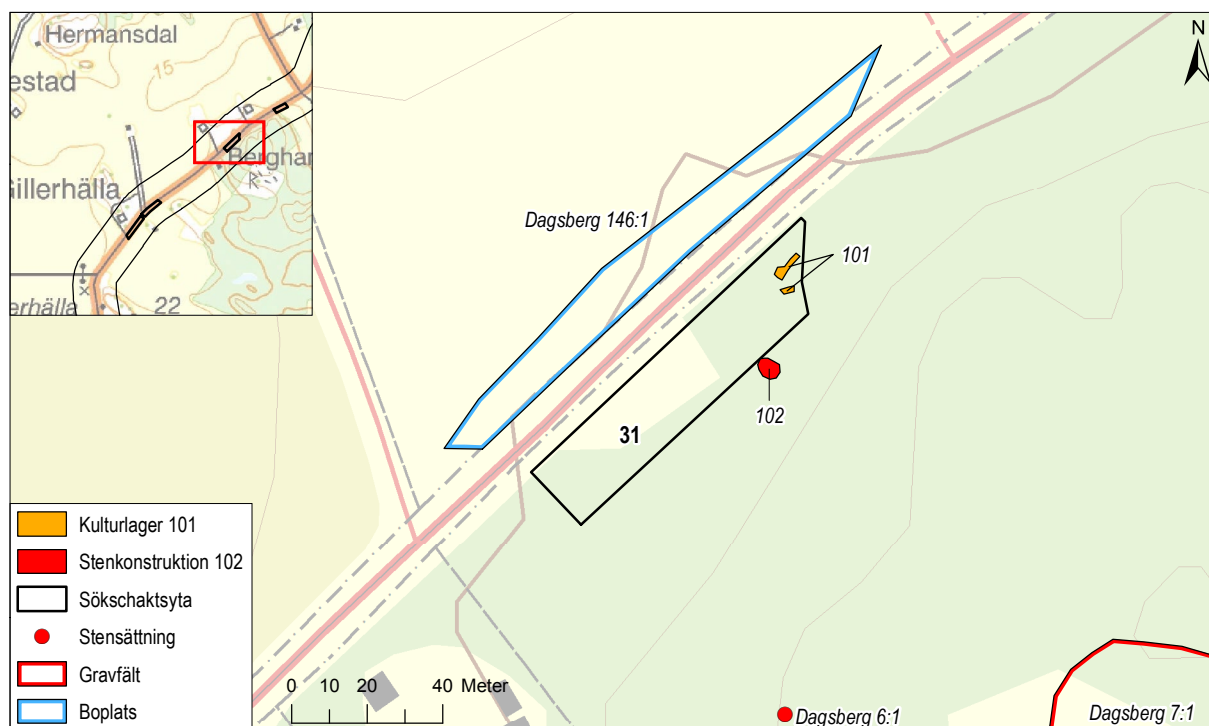
TOLKNING

Det skärvstensrika kulturlager som påträffades inom delar av objekt 31 uppvisar likheter med beskrivningen av det skärvstenslager som påträffades inom Dagsberg 146:1 och kan möjligtvis representera liknande aktiviteter. Översiktligt verkar det dock som att lagret inom objekt 31 koncentreras kring de berghällar som angränsar lagren. Ett skalkorn påträffades från detta lager under genomförd makroanalys som sedan skickades in för vidare ^{14}C -analys. Dateringen hamnade då mellan 400–200 f.Kr. vilket indikerar att lagret tillkommit under äldre järnålder. Denna del av område 31 där kulturlagret påträffades utgör därmed fornlämning. Begränsade delar av de intilliggande berghällarna kom att borstas av för hand. Förhoppningen var att de skulle kunna innehålla ristningar som exempelvis de skålgropar som redan finns representerade i närområdet men inga ristningar påträffades.

Den stenkonstruktion (102) som påträffades i utkanten av objekt 31 är svårbestämd (figur 9). Den uppvisade två distinkta typer av stenpackningar där den större skulle kunna ses fungera som en möjlig kantkedja. Vid framrensning framkom endast recent fönsterglas men detta kom ovanpå stenpack-

ningen och kan inte ses utgöra ett för anläggningen representerande och daterande fyndmaterial. Detta skulle kunna indikera att det rör sig om ett möjligt större odlingsröse. Med de gravar som existerar strax söder om objekt 31 i åtanke samt konstruktionens rumsliga närhet till det påträffade kulturlagret är det dock även möjligt att denna konstruktion utgör en gravkonstruktion. En alldeles för begränsad del av konstruktionen avbanades för att göra en säkrare definition men här föreslås det att den bör komma att utgöra en fornlämning, tämligen säkert är att den är av människa skapad även om definitionen av vad den faktiskt representerar är osäker.

Gällande fyndkoncentrationen inom tilläggsytan var den inte möjlig att förklara genom förekomst av anläggningar eller husgrunder belägna under matjorden. Möjligtvis kan de förklaras genom att man slängt ut skräp på åkern. Fyndkoncentrationens begränsade utbredning samt de faktum att koncentrationen avtog relativt snabbt i samtliga riktningar kan i så fall indikera att det i så fall rör sig om en enstaka koncentrerad deponering. Objektet utgör därmed inte fornlämning.



Figur 9. Två nya fornlämningar påträffades under utredning etapp 2, dessa utgjordes av ett kulturlager och gravkonstruktion. Skala 1:2 000.

Förslag på åtgärder

Ytan som föreslås ska förundersökas innefattar området inom objekt 31 som innehöll kulturlager (101) och stenkonstruktionen (102) (figur 10). Den föreslagna ytan utökas bortom 20 meter avgränsningen i syfte att inkludera hela stenkonstruktion (102).

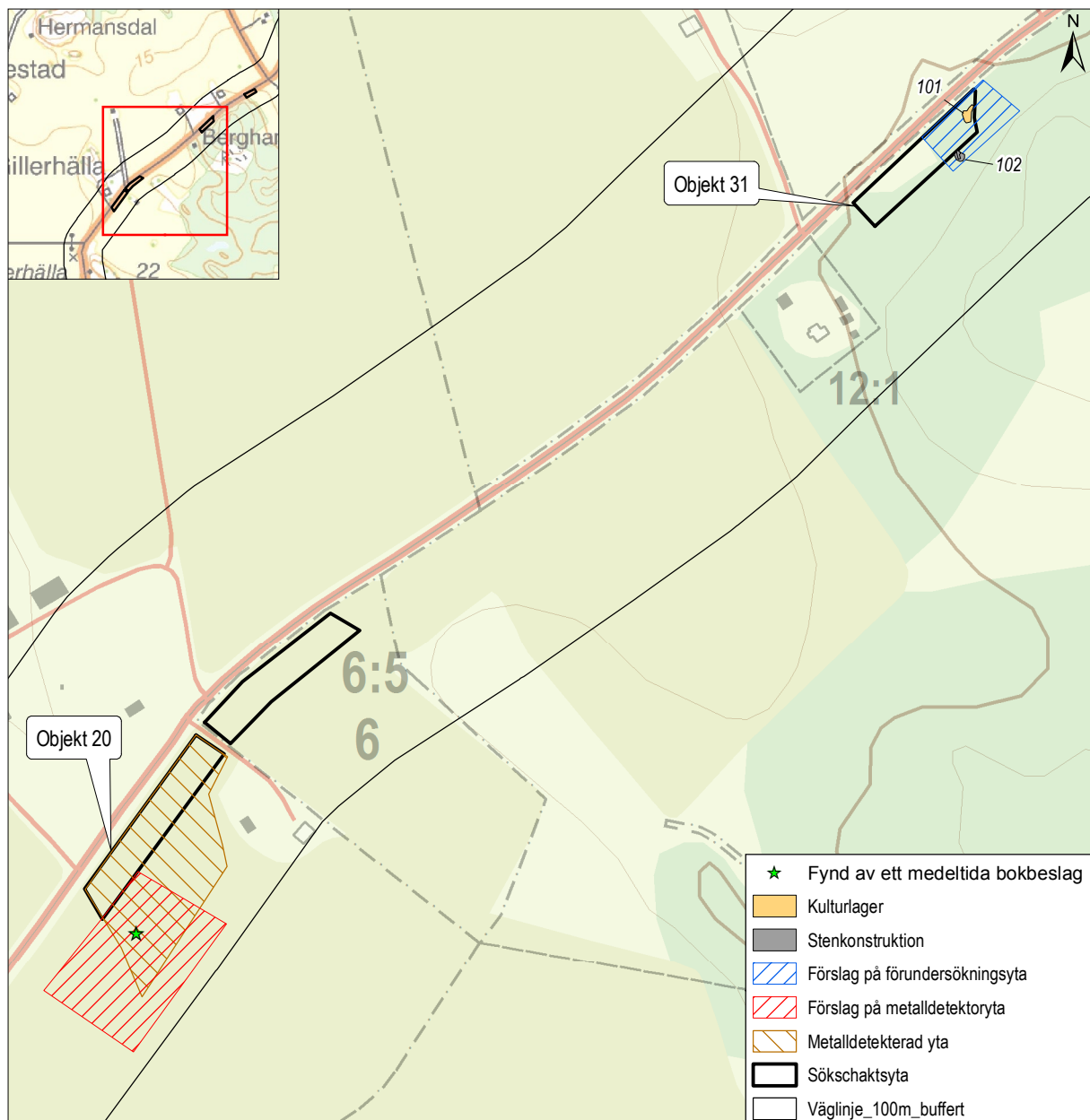
Den föreslagna ytan är 1400 m² och kommer med stor säkerhet inkludera en del partier med berg i dagen men anses stor nog för att innefatta kulturlagret och den förmodade stenkonstruktionen.

Här föreslås även att det i samband med den arkeologiska förundersökningen genomförs en ytterligare avsökning med metalldetektor i anslutning till Objekt 20 inom ytan där det medeltida bokbeslaget påträffades under utredning, etapp 1. Området där det medeltida fyndet påträffades låg under utredning,

etapp 2 bortom angiven 20 metersavgränsning och fyndplatsen kom inte att utredas genom sökschaktning.

Här anses att en ytterligare avsökning med metalldetektor inom angivet område skulle hjälpa till att reda ut huruvida det rör sig om ett enstaka lösfynd eller om fyndplatsen representerar en möjlig konstruktion. Ytan som föreslås är ca 5700 m² och inkluderar ytor som dels innefattades under avsökningen som genomfördes under utredning, etapp 1, men även delar av åkern bortom utredningens område i syfte att bättre avgränsa en eventuell fyndspridning.

Sammantaget föreslås två åtgärder, dels en maskinellt stödd förundersökning av ytan som angivits inom Objekt 31 och dels en utökad avsökning med metalldetektor som åsyftar utreda vad det medeltida bokbeslaget representerar.



Figur 10. Förslag på förundersöknings- och metalldektoreringsyta markerade på Fastighetskartan. Skala 1:4 000.

REFERENSER

HED JAKOBSSON, A. 2017. *Gång- och cykelväg längs väg 881, Djurövägen. Dagsbergs socken, Norrköpings kommun, Östergötlands län. Arkeologisk utredning, etapp 1.* Rapporter från Arkeologikonsult 2017:3079.

SUNDBERG, K. 2001. *Dagberg–Ljunga. VA-ledning mellan Norrköping och Dagberg/Ljunga, Styrstad och Dagbergs socknar, Norrköpings kommun, Östergötland.* Dnr: 422-2259-2000. Riksantikvarieämbetet, Rapport UV-Öst 2001:42. Linköping.

SVARVAR, K & NYBERG, P. 2017. *Unnerstad, Mannheim och Stora Sidus. Arkeologisk utredning etapp 1 och 2. Marby 6:4, Mannheim 2:9, Sidus 1:7 M FL, Dagbergs socken, Norrköpings kommun, Östergötlands län.* Rapport 2017:26, 2017-10-27. Östergötlands museum.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Arkeologikonsults projektnr:	3111
Länsstyrelsens diarienummer:	431-7612-17
Uppdragsgivare:	Trafikverket
Län:	Östergötland
Kommun:	Norrköping
Socken:	Dagberg
Typ av undersökning:	Arkeologisk utredning, etapp 2
Undersökningstid, fält:	20–23 november
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Projektledare och rapportansvarig:	Hampus Norrgren
Fältpersonal:	Anders Bornfalk Back, Hampus Norrgren
Kartor & layout:	Medea Nyström Huuva
Kvalitetsgranskning:	Linda Lindwall
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs

BILAGA 1. SCHAKTTABELL

Nr	Längd x bredd (m)	Max djup (m)	Matjordsdjup (m)	Beskrivning	Anläggningar	Riktning
501	27 x 1,6	0,4	0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera, enstaka stenar påträffades med storlek 0,15 x 0,15 m.	Nej	NÖ-SV
502	14,5 x 1,6	0,35	0,25–0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera, enstaka stenar påträffades med storlek 0,2 x 0,15 m.	Nej	NÖ-SV
503	18 x 1,6	0,45	0,3–0,35	Undergrunden bestod av gråbrun lera, enstaka stenar påträffades med storlek 0,15 x 0,15 m.	Nej	NÖ-SV
504	26 x 1,6	0,35	0,25–0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera med enstaka fläckar av mer sandigt material. Enstaka stenar påträffades i de centrala delarna av schaktet med storlek 0,2 x 0,15 m.	Nej	NÖ-SV
505	29 x 1,6, vidgades på mitten till 3 m.	0,35	0,25–0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera med siltigare inslag i schaktets centrala delar. Enstaka stenar påträffades med storlek 0,2 x 0,15 m. Schaktet kom att utvidgas åt öster då ett möjligt lager påträffades, visade sig utgöra en matjordssvacka.	Nej	NÖ-SV
506	36 x 1,6	0,4	0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera, enstaka stenar påträffades med storlek 0,15 x 0,1 m. En berghäll påträffades i schaktets södra delar samt stråk med morän. Även ett recent täckdike påträffades.	Ett recent dike.	NÖ-SV
507	23 x 1,6	0,45	0,3 x 0,35	Undergrunden bestod av gråbrun lera, enstaka stenar påträffades med storlek 0,11 x 0,11 m.	Nej	NÖ-SV
508	34,5 x 1,6	0,4	0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera, i schaktets södra delar påträffades gulbrun silt. Enstaka stenar påträffades med storlek 0,3 x 0,2 m. Delar av två recenta täckdiken påträffades.	Två recenta diken.	NÖ-SV
509	23,5 x 1,6	0,4	0,3	Undergrunden bestod av gråbrun lera, enstaka stenar med storlek 0,11 x 0,1 m påträffades.	Nej	NÖ-SV
510	12 x 1,6	0,35	Torv/mylla 0,2	Undergrunden bestod av sandig ljusbrun morän med inslag av silt och sten med storlek 0,2 x 0,2 m. Schaktets dragning försvårades av stubbar och stående träd.	Nej	N-SV
511	24,5 x 1,6	0,3	Torv/mylla 0,15 x 0,2	Undergrunden bestod av sandig silt med inslag av stenar med storlek 0,2 x 0,2 m. I norra delen av schaktet övergick undergrunden till mer grusig morän.	Nej	NÖ-SV
512	7,5 x 1,6	0,35	Torv/mylla 0,2	Undergrunden bestod av ljusbrun sandig morän. Enstaka större stenar påträffades med storlek 0,7 x 0,6 m.	Nej	NÖ-SV
513	14 x 1,6, vidgades i S till 3 meter.	0,35	Torv/mylla 0,2	Undergrunden bestod i norra delen av schaktet av brun grusig morän i skrevor mellan berghäll. I söder övergick undergrunden till att bli mer rödbrun grusig morän. Kulturlager 101 påträffades i den södra delen av schaktet. Schaktet kom i söder att vidgas i syfte att bättre ta fram lagret.	Kulturlager 101	NÖ-SV
514	15 x 1,6	0,3	Torv/mylla 0,1	Undergrunden bestod av sandig ljusbrun morän med inslag av silt och sten med storlek 0,2 x 0,2 m. I schaktets norra del framträdde en berghäll och upp mot denna berghäll påträffades fortsättning av kulturlager 101.	Kulturlager 101	Ö-SV
515	8 x 1,6, vidgades i NV till 3 meter.	0,35	Torv/mylla 0,2	Undergrunden bestod av rödbrun grusig morän i öster som övergick till att uppvisa mer sandiga inslag i väst. Ett stråk av sten med storlek 0,6 x 0,5–0,2 x 0,2 m löpte i en nordsydlig riktning.	Nej	NV-SÖ

Bilaga 1. Schakttabell, forts.

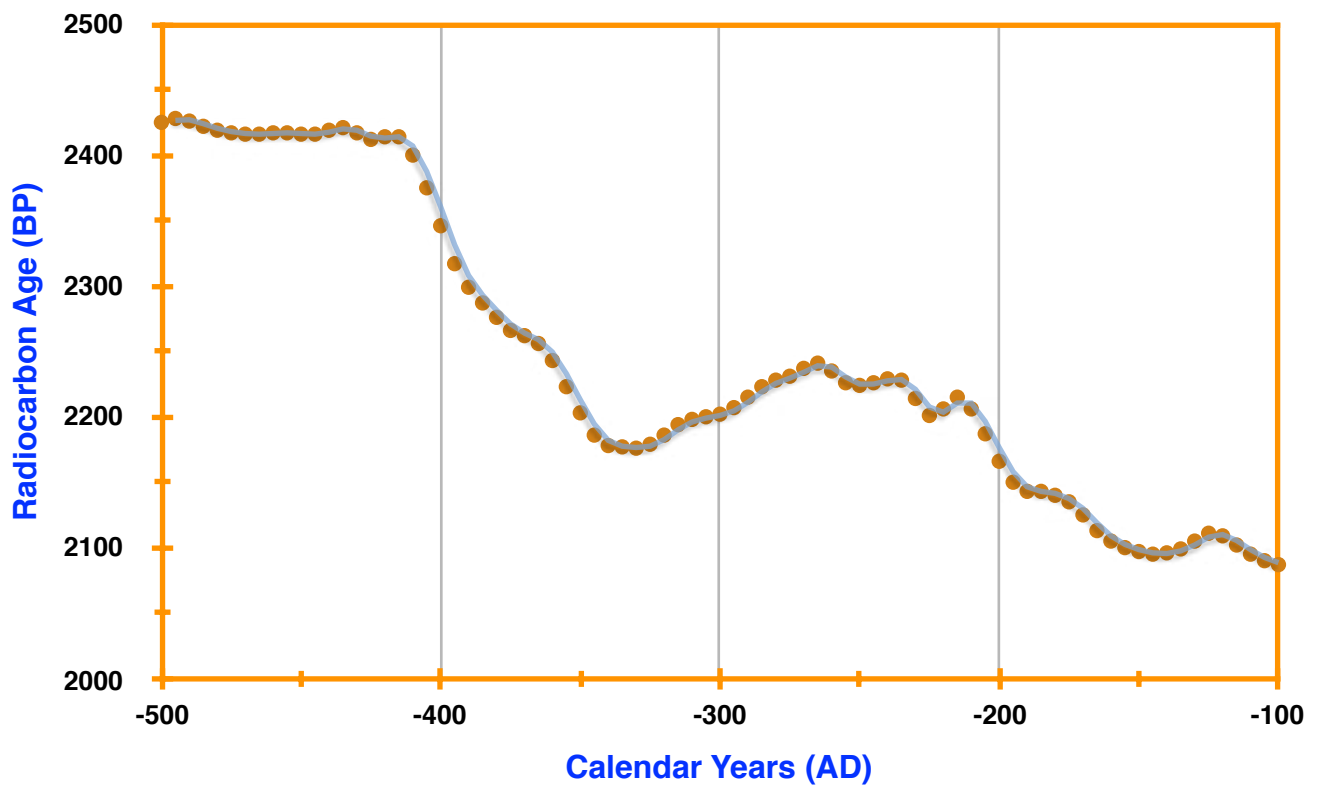
Nr	Längd x bredd (m)	Max djup (m)	Matjordsdjup (m)	Beskrivning	Anläggningar	Riktning
516	7,5 x 1,6, vidgades i NV till 3 meter.	0,2	Torv/mylla 0,15	Undergrunden bestod av brun sandig morän. En möjlig konstruktion med stenkonstruktion 102 påträffades i sydöstra delen av schaktet. Schaktet kom att vidgas i syfte att ta fram den möjliga konstruktionen.	Stenkonstruktion 102	NV-SÖ
517	9 x 1,6	0,25	Torv/mylla 0,15 x 0,2	Undergrunden bestod av finkornig sand och silt haltig morän. Mindre sten påträffades i hela schaktet. Enstaka större markfasta block påträffades i den norra delen av schaktet med storlek 0,75 x 0,6 x 0,3.	Nej	NÖ-SV
518	14 x 1,6	0,7	0,4	Undergrunden bestod av ljusbrun silthaltig lera. I schaktets mitt framträdde en brungrå lagerhorisont (104) som bedömdes utgöra en äldre odlingshorisont.	Äldre odlingshorisont 104	NÖ-SV
519	14 x 1,6	0,55	0,45	Undergrunden bestod av ljusbrun/beige silthaltig lera och innehöll enstaka småsten.	Nej	NÖ-SV
520	38,6 x 1,6	0,5	0,25 x 0,3	Undergrunden bestod av brungrå siltig lera, bitvis ljus brunbeige lerig silt. Enstaka mindre stenar påträffades. i södra delen av schaktet löpte ett kabelschakt.	Nej	NÖ-SV
521	20,5 x 1,6, vidgades i S till 4,5 meter.	0,4	0,13	Undergrunden bestod av ljusbrun lera. Ett recent täckdike i centrala delar av schaktet. I södra delen påträffades en större recent störning. Schaktet kom att vidgas för att bättre ta fram störningen.	Nej	N-S
522	13 x 1,6	0,4	0,3	Undergrunden bestod av ljusbrun lera.	Nej	N-S
523	20 x 1,6	0,4	0,3	Undergrunden bestod av ljusbrun silthaltig lera.	Nej	NV-SÖ
524	20,5 x 1,6	0,35	0,25	Undergrunden bestod av ljusbrun silthaltig lera. Två recenta täckdiken påträffades ett i södra delen och det andra i mitten av schakten.	Två recenta diken.	N-S
525	12 x 1,6	0,35	0,3	Undergrunden bestod av ljusbrun silthaltig lera.	Nej	NV-SÖ
526	17,6 x 1,6	0,35	0,25-0,3	Undergrunden bestod av ljusbrun silthaltig lera.	Nej	NV-SÖ
527	14 x 1,6	0,35	0,25-0,3	Undergrunden bestod av ljusbrun lera.	Nej	NV-SÖ
528	16,4 x 1,6	0,35	0,25-0,3	Undergrunden bestod av ljusbrun lera, en större sten påträffades med storlek 0,4 x 0,4 m.	Nej	NÖ-SV

BILAGA 2. ANLÄGGNINGSTABELL

Nr	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/Höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
101	Kulturlager/ skärvstenslager	Okänd	0,08	Ett mörkbrunt skärvstensrikt lager påträffat i schakt 513 och 514. Centrerat nedanför två större bergshällar. Innehöll sot och fryk av kol, innehöll mackrofossil i form av skalkorn. Fynd av keramik i form av möjligt svartgods påträffades. Undersöktes genom rutgrävning.	Kulturlager/skärvstenslager
102	Stenkonstruktion/ möjlig gravkonstruktion	7 x 5	Höjd 0,4	En cirkulär, svagt välvd stenpackning endast delvis avbanad. Belägen i en nordlig sluttning. Bestod av två olika stenpackningar. En yttre som utgjordes av större sten i nordliga delen av konstruktionen med storlek 0,25 x 0,25 m. En inre storleksmässigt mindre stenpackning i konstruktionens inre delar med storlek 0,05 x 0,05–0,2 x 0,15m. Denna låg upp mot den större stenpackningen. En stor del av konstruktionen ligger utanför undersökningens område.	Möjlig gravkonstruktion alternativt större odlingsröse
103	Samma som 102				
104	Äldre odlingshorisont	Okänd	0,05–0,10	Påträffades i schakt 518. Bestod av grusblandad silt och innehöll enstaka sten och fryk av kol.	Möjlig äldre odlingshorisont

BILAGA 3. ¹⁴C-ANALYS

Date Received	January 11, 2018	Material Type	Charcoal
Date Reported	January 23, 2018	Pre-treatment	AAA
ICA ID	18C/0109	Conventional Age	2260 +/- 30 BP
Submitter ID	101;177	Calibrated Aged	Cal 400 - 340 BC (39.7%) Cal 310 - 200 BC (55.7%)





Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3111